

Handläggare
Mechthild Kleinschmidt
Telefon: 08-508 33 879

Till
Utbildningsnämnden
2013-06-13

Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar (upphandlingspolicy)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr: 125-1694-2012.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Per Thorslund
Chef administrativa avd.

Sammanfattning

Utbildningsnämndens svar på kommunstyrelsens remiss om innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar (upphandlingspolicy).

Nu gällande upphandlingspolicy föreslås kompletteras med avsnitt om innovationer och samhällsansvar vid upphandling samt stadens riktlinjer för mutor och jäv. I samband med att upphandlingspolicyen revideras genomförs också en

redaktionell uppdatering av texten för att denna bättre ska överensstämma med nu gällande lagstiftning och terminologi på upphandlingsområdet samt för att öka överskådligheten i dokumentet. Nuvarande tillämpningsanvisningar till policyn revideras och kompletteras med anvisningar för innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar.

Utbildningsförvaltningen ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag till att inarbeta innovation och krav på samhällsansvar samt att stadens interna regler för mutor och jäv förs in i den reviderade upphandlingspolicyn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen.

Bakgrund

I samband med budget 2012 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utreda regelverket kring innovationsupphandling och inarbeta detta i stadens policydokument för upphandling och konkurrens. I samband med tertialrapport 1 2012 gav kommunstyrelsen stadsledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheten att ställa krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar. I samband med att upphandlingspolicyn revideras anser stadsledningskontoret att det är angeläget att i policyn också erinra om stadens riktlinjer för mutor och jäv, därför föreslås att den reviderade policyn kompletteras med ett avsnitt också om detta.

Med innovation i offentlig upphandling avses i huvudsak innovationsupphandling och innovationsvänlig upphandling.

För ovanstående två kategorier av innovation kan följande definitioner ges¹:

Innovationsupphandling - Upphandling av i förväg okänd lösning på ett definierat problem eller behov för vilka det ibland ännu inte har etablerats någon marknad.

Innovationsvänlig upphandling – Den upphandlande myndigheten beaktar aktivt möjligheten att det kan finnas produkter baserade på nya innovationer som redan finns på

¹ Enligt Innovationsupphandlingsutredningen SOU 2010:56

marknaden eller som är så pass utvecklade att de vid upphandling kan utgöra ett alternativ till etablerade produkter.

Begreppet samhällsansvar² i offentlig upphandling har ingen entydig definition men innehåller bl.a. följande delar:

- Respekt för mänskliga rättigheter
- Förbud mot barnarbete
- Lagstiftning för minimilöner och arbetsmiljö iakttas
- Antidiskriminering
- Motverka korruption
- Skäliga löner och arbetsvillkor
- Miljömässiga aspekter på verksamheten

De rättsliga grunderna för krav på samhällsansvar härrör vanligen från konventioner om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention, Internationella arbetsorganisationens (ILO) kärnkonventioner³ och nationell lagstiftning om minimilöner, arbetsvillkor och arbetsmiljö.

Sedan juli 2010 anges i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och sociala hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta.

Stadsledningskontorets utredning, analys och bedömning vad gäller innovationsupphandling och samhällsansvar vid upphandling framgår i bilaga 1 till detta utlåtande.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag till att inarbeta innovation och krav på samhällsansvar samt att stadens interna regler för mutor och jäv⁴ förs in i den reviderade upphandlingspolicyn.

Stadsledningskontoret bör ges en drivande roll i arbetet med att implementera den reviderade upphandlingspolicyn i olika upphandlingssammanhang till exempel i stadens upphandlarnätverk, i förvaltningsövergripande fora för att

² Etiska och sociala krav, Corporate Social Responsibility (CSR)

³ ILO:s konventioner nr 87 och 98 om föreningsfrihet och förhandlingsrätt, nr 138 om avskaffande av barnarbete, nr 100 och 111 om likalön och diskriminering, nr 29 och 105 om förbud mot tvångsarbete och slavarbete samt nr 182 om barnarbete.

⁴ Riktlinjer om mutor och representation, dnr 201-756/2012.

diskutera och utveckla innovativa lösningar i stadens upphandlingar samt leda arbetet med att ta fram stadsgemensamma kriterier för när och hur staden lämpligast bör ställa krav på samhällsansvar så att effekten av dessa krav också får genomslag i stadens upphandlingar. Anvisningarna till upphandlingspolicyn är ett viktigt verktyg och med konkreta och tydliga exempel på lämpliga villkor och hur dessa kan formuleras i upphandlingsprocessen, vilket underlättar förvaltningarnas arbete och bidrar till upphandlingspolicyns måluppfyllelse.

Att följa upp ställda krav på samhällsansvar kräver resurser och specialistkompetens som saknas idag och förvaltningen föreslår därför att kommunstyrelsen ger serviceförvaltningen i uppdrag att genomföra en gemensam upphandling av ett sådant konsultstöd. Konsultstödet kan underlätta förvaltningarnas arbete med att följa upp de krav på etiska och sociala villkor som kan och bör ställas i stadens upphandlingar inom ramen för kravet på samhällsansvar. Idag saknas ramavtal för en sådan kompetens.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på remissen och att beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

Stadsledningskontorets förslag ”Innovationer och krav på samhällsansvar i stadens upphandlingar (upphandlingspolicy), dnr 125-1694-2012.